

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Nina Vascan
Dumitru Mardari

examinând admisibilitatea recursului declarat de Diuvenji Tatiana, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Caraseni Evdochia împotriva Tatiane Diuvenji cu privire la repararea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul, prin care a fost respins apelul declarat de Diuvenji Tatiana și menținută hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central,

c o n s t a t ă :

La 2 februarie 2018, Caraseni Evdochia s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva Tatiane Diuvenji și Statov Nicolai privind încasarea în mod solidar a sumei de 3024,74 lei cu titlu de prejudiciu material, 10000 lei cu titlu de prejudiciu moral și 1500 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistenta juridică.

În motivarea acțiunii reclamantul a reiterat că, că copii minori ai părinților, Diuvenji Maxim și Statov Gheorghi, au pătruns în casa fiului ei, Caraseni Iosif, care se află sub supravegherea acesteia, de unde au sustras bani, telefoane mobile și alte bunuri și au deteriorat un niște aparate electrocasnice, cauzându-i astfel un prejudiciu material în sumă de 3024,74 lei.

Reclamanta a menționat că, copii minori pătrunzând în casa fiului și atentând la proprietatea acestuia, i-au provocat ultimei suferințe morale cauzate de stări de retrăială, frică și neliniște pentru proprietatea încredințată de fiul acesteia pentru păstrare, precum și temeri pentru viață și sănătatea sa, prin care i-au fost încălcate drepturile personale nepatrimoniale, cauzându-i un prejudiciu moral estimat la suma de 10 000 de lei.

La 26 iunie 2018, reclamanta a înaintat o cerere de renunțare a pretențiilor față de Statov Nicolai invocând lipsa pretențiilor față de acesta.

Totodată, a solicitat încasarea de la Diuvenji Tatiana a sumei de 1512,37 lei cu titlu de prejudiciu material, 5000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și 1250 lei cu titlu de cheltuieli legate de asistență juridică.

Prin încheierea din 27 iulie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central s-a admis cererea reclamantei Caraseni Evdochia privind renunțarea la pretențiile față de Statov Nicolai a prejudiciului moral și material, iar examinarea cauzei civile în această parte a fost încetată.

Prin hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, cererea de chemare în judecată depusă de Caraseni Evdochia a fost admisă parțial.

S-a încasat de la Diuvenji Tatiana în beneficiul Evdochiei Caraseni suma de 4000 de lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 653 lei cu titlu de cheltuieli de judecată. În rest acțiunea s-a respins ca nefondată.

S-a încasat de la Diuvenji Tatiana în beneficiul statului suma de 100 de lei cu titlu de taxă de stat, plata căreia reclamanta a fost scutită la depunerea acțiunii.

Pentru a hotărî astfel, instanța a constatat că, că la 28 august 2017 minorii Statov Gheorghe și Diuvenji Maxim, au pătruns în casa fiului reclamantei, Caraseni Iosif, și au sustras de acolo banii în suma de 24 000 de lei și două telefoane mobile în suma totală de 10300 lei. Circumstanța dată a fost constatată în baza ordonanței procurorului sediul Comrat a procuraturii UTA Găgăuzia din 29 septembrie 2017 privind încetarea urmăririi penale, pornite în privința lui Statov Gheorghe și Diuvenji Maxim, din motivul neatingerii de ei a vârstei pentru atragerea la răspunderea penală.

Cu referire la pretenția privind încasarea prejudiciului moral instanța a conchis că suma de 4000 de lei este o sumă rezonabilă în vederea satisfacerii pretenției morale, ca urmare a stărilor emoționale negative trăite în timpul sustragerii bunurilor din locuință.

Cu referire la pretenția privind încasarea sumei de 1512,37 lei cu titlu de prejudiciu material instanța a reținut că, bunurile deteriorate și anume aparatele electrocasnice aparțin fiului reclamantei și nu acesteia. Prin urmare, ultimei nu i s-a cauzat nici un prejudiciu material.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe la 6 martie 2019, Diuvenji Tatiana a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii în partea respingerii acțiunii și emiterea unei decizii noi de admitere integrală a acțiunii.

Prin decizia din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul a fost respinsă cererea de apel depusă de Diuvenji Tatiana și menținută hotărârea din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

La 11 iulie 2019, Diuvenji Tatiana, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai a declarat recurs împotriva deciziei din 29 mai 2019 a Curții de Apel Cahul și a hotărârii din 28 decembrie 2018 a Judecătoriei Comrat, sediul Central solicitând admiterea recursului, casarea hotărârilor instanțelor ierarhic inferioare și emiterea unei hotărâri noi de admitere integrală a pretențiilor formulate de către Caraseni Evdochia.

În motivare a indicat că instanța de apel examinând cauza nu a constatat și elucidat toate circumstanțele care au importanță pentru justa soluționarea a cauzei. Concluzia instanței de apel precum că Evdochiei Caraseni nu i s-a cauzat un prejudiciu material este greșită, deoarece prin baza ordonanța procurorului sediul Comrat a procuraturii UTA Găgăuzia din 29 septembrie 2017 aceasta a fost recunoscută ca parte vătămată. Astfel, astfel că, atribuirea calității de parte vătămată acesteia i-a fost cauzat atât un prejudiciu moral cât și material.

În opinia recurentului instanța de apel nu a examinat corect pricina și nu a dat o apreciere justă probelor administrate în cadrul judecării cauzei în fond.

Recurentul a declarat cerere de recurs în temeiul art. 432, alin.(2) lit. a), b) și c) din Codul de procedură civilă care statuează că, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; interpretat în mod eronat legea.

Cu referire la termenul de depunere a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Cahul a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 mai 2019.

Conform art.434 Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cererea de recurs a fost declarată la 11 iulie 2019, respectiv în termenul prevăzut de art.434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art.439 alin. (2) și (3) Cod de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acest este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

Potrivit art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Diuvenji Tatiana, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Diuvenji Tatiana, reprezentată de avocatul Jecov Nicolai.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală

Nina Vascan

Dumitru Mardari